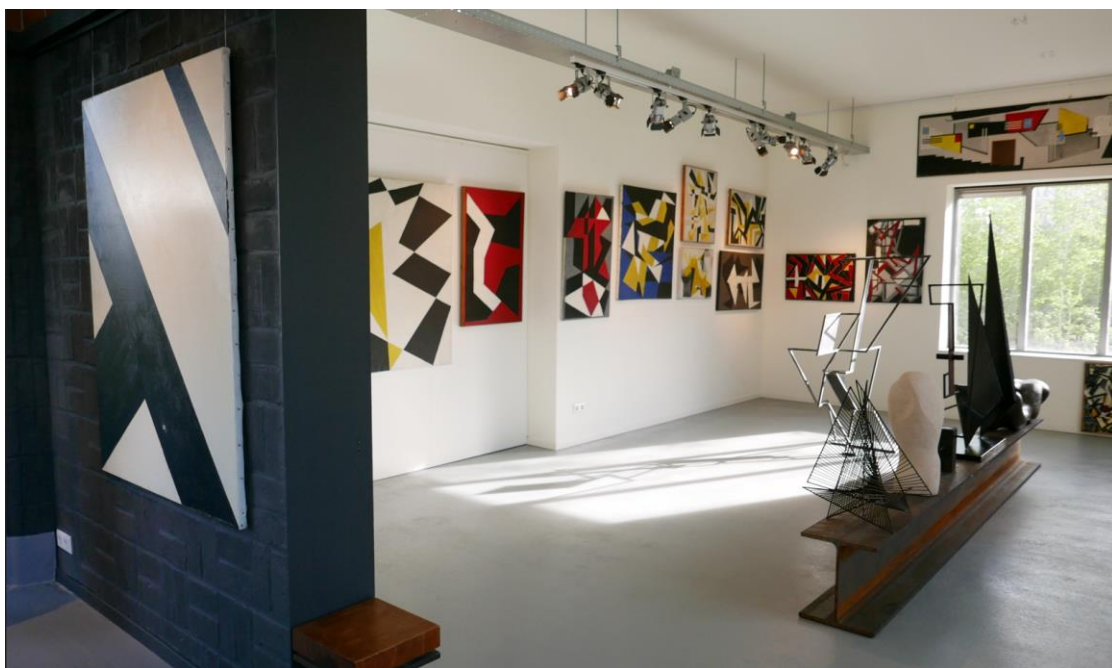

Stichting André Volten

Jaarverslag 2022

Tentoonstelling 'De jonge André Volten' in Atelier Volten, foto: Lou Vos

Inhoud

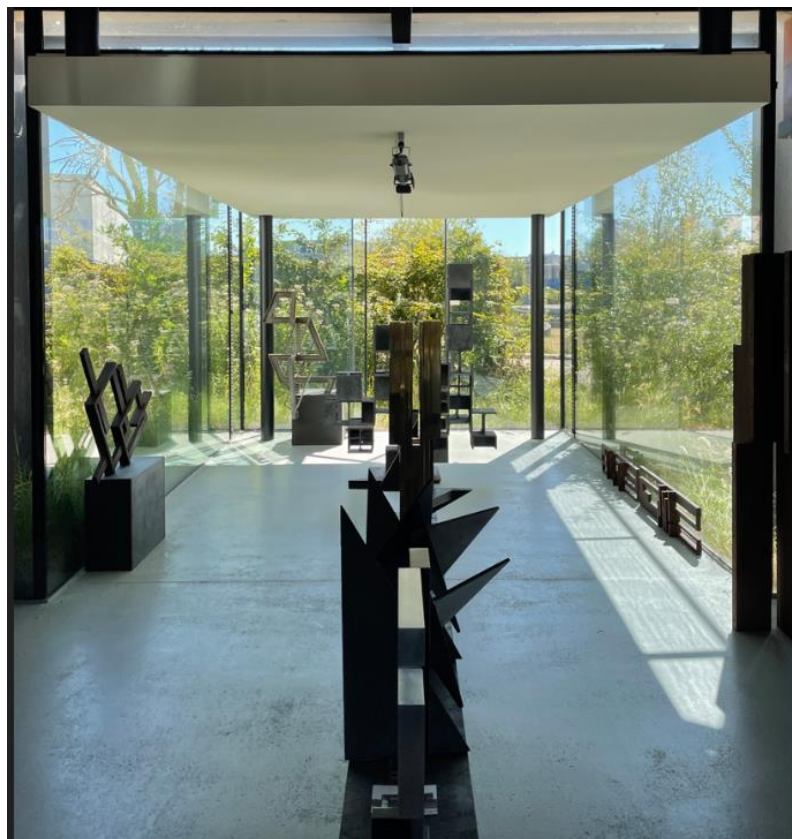
1. Inleiding.....	3
a) Tentoonstelling 'De jonge André Volten', 10 april – 30 oktober 2022.....	4
b) De catalogus 'De jonge André Volten'	7
c) Atelier Volten: een vitale plek in Noord	8
d) Poortgebouw Volten: een onderscheidend en uniek monument	8
e) De Astervijfhoek als wenkend perspectief voor Amsterdam Noord.....	9
f) Collectie	10
g) Catalogue raisonné; biografische schetsen.....	10
h) Onderhoud, restauratie kunstwerken.....	10
i) Verwerving en verkoop kunstwerken Volten.....	12
j) Zorg voor kunstwerken Volten in de openbare ruimte.....	13
3. Bestuur en organisatie	15
4. Onze partners.....	17
Bijlage 1: Samenstelling bestuur Stichting SAV	19
Bijlage 2: Gerealiseerde Begroting 2022	20

1. Inleiding

Sinds het overlijden van beeldhouwer André Volten op 5 september 2002, wordt diens artistieke nalatenschap en het Poortgebouw, waarin hij heeft gewoond en gewerkt, beheerd door de door hem opgerichte Stichting André Volten (SAV). Deze atelierwoning is gevestigd aan de Asterdwarweg in Amsterdam Noord en eigendom van de Gemeente Amsterdam. Het pand fungeerde oorspronkelijk als Poortgebouw van het voormalige Asterdorp; de SAV huurt sinds jaar en dag dit gemeentelijk monument.

Ook in het jaar 2022 heeft het bestuur van SAV zich gericht op haar kerntaak: het in stand houden en het voor het publiek toegankelijk maken van de kunstwerken en de werkplek van de beeldhouwer André Volten. Wij doen dit onder meer door het beheer, behoud en exposeren van zijn werk. Ook het verzorgen van publicaties, digitaliseren van het oeuvre en het in stand houden en openstellen van Atelier Volten in Amsterdam Noord behoort tot de taak van de stichting.

Het jaar 2022 is ondanks de nog geldende coronabeperkingen in het voorjaar buitengewoon succesvol geweest; een jaar waarin de stichting door middel van een reeks van activiteiten het atelier beter op de kaart heeft gezet. In hoofdstuk twee is een overzicht van deze activiteiten opgenomen.

Tentoonstelling 'De jonge André Volten', foto: Maartje de Roy van Zuydewijn

2. 'Volten moet worden gezien en ervaren', onze missie en ambities in uitvoering

Stichting André Volten heeft als opdracht het werk van André Volten bekend te maken en te laten zien aan zoveel mogelijk groepen in de samenleving. Allengs ontwikkelt Atelier Volten, de plek waar Volten vijftig jaar woonde en werkte, zich tot een plek middenin de stedelijke gemeenschap van Amsterdam Noord. Tegelijkertijd is Atelier Volten de uitvalsbasis om zijn werk via tentoonstellingen, sociale media en publicaties verder bekend te maken. In 2022 heeft het bestuur hard gewerkt aan het motto 'Volten moet worden gezien en ervaren'.

a) Tentoonstelling 'De jonge André Volten', 10 april – 30 oktober 2022

Korte Biografie André Volten

André Volten (1925-2002) werd geboren in het Westfriese Andijk en volgde in 1945 een korte opleiding in Amsterdam aan het Instituut voor Kunstnijverheidsonderwijs. In de periode 1946-1950 verbleef hij in Brussel. Door zijn vriendenkring aldaar ontwikkelde Volten een belangstelling voor abstracte kunst. Zo was hij bevriend met Josef Ongenae, lid van de Association de la Jeune Peinture Belge. Volten ontwikkelde een gestileerd figuratieve schilderijstijl, overwegend uitgevoerd in grijze tinten. Na zijn terugkeer in Amsterdam in 1950 veranderde Volten van een abstract-expressionistische schilder in een non-figuratieve beeldhouwer. Zijn activiteiten als lasser op de NDSM-werf in Amsterdam Noord zijn van invloed geweest op deze ontwikkeling.

De jonge André Volten

André Volten heeft vooral naam gemaakt door de meer dan 60 kunstwerken in de openbare ruimte; die genieten nationaal en internationaal grote waardering. Veel minder bekend zijn de schilderijen en houten reliëfs die Volten als beginnend kunstenaar in de late jaren veertig en de eerste helft van de jaren vijftig van de vorige eeuw maakte. Op zolder van het grotendeels nog intacte Atelier Volten in Amsterdam Noord zijn een aantal jaar geleden maar liefst 61 schilderijen van Volten gevonden uit de periode 1950-1965. Deze vormde de aanleiding voor de organisatie van de tentoonstelling 'De jonge André Volten': een overzicht van schilderijen die al meer dan zestig jaar niet waren getoond. De schilderijen zijn gecombineerd met enkele houten reliëfs en een selectie uit Voltens vroegste sculpturen. De onderlinge verwantschap tussen het twee- en drie dimensionale werk nodigde de bezoeker uit tot aandachtig kijken. Dat leidde tot verrassende observaties, omdat veel bezoekers bekend waren met Voltens latere beelden in de openbare ruimte, maar weinigen wisten hoe hij tot zijn constructivistische vormtaal is gekomen. Doelstelling van de tentoonstelling 'De jonge André Volten' was om de weg inzichtelijk te maken die Volten heeft afgelegd van abstract schilder naar beeldhouwer-constructivist. Met deze

tentoonstelling heeft de stichting een breed publiek laten kennismaken met dit deel van zijn oeuvre en met de ontwikkeling van 2D naar 3D.

Resultaten tentoonstelling 'De jonge André Volten'

Looptijd: 29 weken (10 april t/m 30 oktober 2022*)

Openingstijden: zaterdag en zondag, 13 – 17 uur

* In de periode 30 oktober t/m 12 december 2022 was de tentoonstelling op afspraak te bezichtigen.

Bezoekers:

- ✓ Aantal betalende bezoekers: 652
- ✓ Overige, niet betalende bezoekers (pashouders, genodigden): circa 150
- ✓ Het Atelier was tijdens de openingsuren bemenst door een bestuurslid en een vrijwilliger. De bezoekers kregen een inleiding over de tentoonstelling en de geschiedenis van het Poortgebouw en Asterdorp. Ook het voormalige woongedeelte van André Volten op de bovenverdieping was opengesteld; daar staan kleine modellen, maquettes en ander studiemateriaal opgesteld.
- ✓ Aan de bezoekers werd een bijdrage van € 6 gevraagd.

Aandacht in de media, zowel Atelier Volten algemeen als 'De jonge André Volten':

Kunstkalender Beeldenmagazine, #2 2022 [De jonge Volten](#)

Iconic Houses, 16 maart 2022 [Welcome Atelier Volten!](#)

Monumentaal Online, 26 maart 2022 [Woning André Volten in Amsterdam Iconic House](#)

Noord Amsterdams Nieuwsblad, 31 maart 2022 [Tentoonstelling De jonge Volten](#)

NoordAgenda, april 2022 [De jonge Volten](#)

lAmsterdam, april 2022 [Expositie De Jonge Volten - in Atelier Volten](#)

Museumtijdschrift, april 2022 [De jonge Volten – schilderijen en vroege beelden](#)

NoordAgenda, april 2022 [Huizen van Verzet - Tiener in het verzet](#)

Residence, #4 2022 [Kunstkenner Manuela Klerx tipt Atelier Volten](#)

Monumentaal, #2 april 2022 [Atelier Volten Iconic House](#)

Oneindig Noord Holland, 10 april 2022 [Woning André Volten in Amsterdam Iconic House](#)

BPD Cultuurfonds, 20 april 2022 [Tentoonstelling De Jonge Volten - Amsterdam](#)

NoordAgenda, 29 april 2022 [13 cultuurtips voor het weekend!](#)

[Architectuur.nl](#), 12 mei 2022 [Atelier Volten behoort tot Iconic Houses Network](#)

[Architectenweb.nl](#), 17 mei 2022 [Maison Cazenave en Atelier Volten toegetreden tot Iconic Houses Network](#)

Volkskrant, 7 juni 2022 [Het atelier van André Volten: een oase in Amsterdam-Noord](#)

Podcast Het Atelier van..., door Hester Wandel, 8 juni 2022 [Het Atelier van... André Volten](#)

Boekrecensie, Beeldenmagazine, #3 2022 [De jonge André Volten](#)

Vastgoedjournaal, 10 juni 2022 [Iconic Houses: een internationaal netwerk van 150 architectonische museumwoningen](#)

Podcast OVT, VPRO Radio 1, 19 juni 2022, [Schoremstad](#)

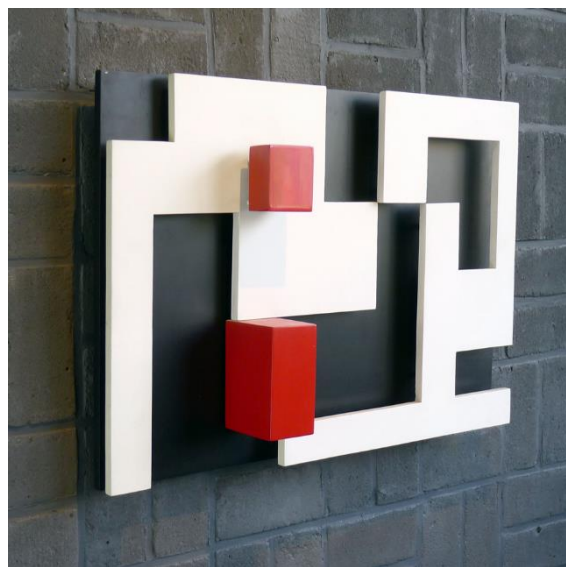
Boekrecensie, Bazarow, 8 september 2022, [De jonge André Volten](#)

Het Parool, 13 september 2022, [Zo blijft het atelier van Volten in Noord een intiem pareltje tussen oprukkend beton](#)

Museumtijdschrift, nr 7, okt - nov 2022, Nieuw Amsterdam, pp. 64-69.

Begunstigers:

- ✓ Amsterdams Fonds voor de Kunst
- ✓ BPD Cultuurfonds
- ✓ Prins Bernhard Cultuurfonds
- ✓ Stichting Gifted Art
- ✓ Jaap Harten Fonds

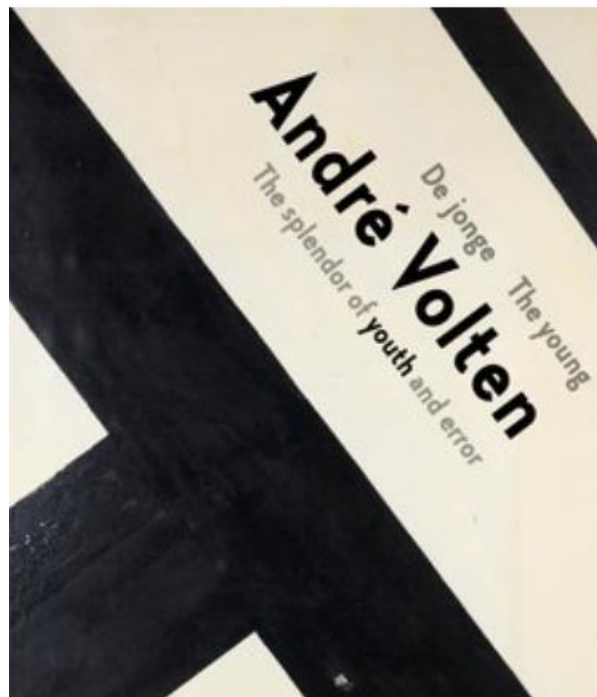

Tentoonstelling 'De jonge André Volten', foto's: Klaas Vermaas

b) De catalogus 'De jonge André Volten'

Gelijktijdig met de tentoonstelling is de catalogus 'De jonge André Volten. The Splendour of Youth and Error' verschenen (Nederlands / Engels, Uitgeverij Waanders). In het Voorwoord schrijft het bestuur dat de catalogus nieuwe en verrassende impulsen geeft om het oeuvre van André Volten beter te leren kennen. Het belicht de persoon en zijn werk in zijn formatieve jaren; de jaren waarin hij zich ontwikkelde tot beeldend kunstenaar, en zijn eerste werken maakte en tentoonstelde. De verschillende auteurs zoeken onder meer een antwoord op de vraag welke sporen van de jonge beeldend kunstenaar Volten zijn te traceren in zijn latere werk. Daarbij is een kernvraag of er in zijn tweedimensionale werk al sporen van zijn geliefde derde dimensie zijn te vinden. Het wordende zijn, de titel van een werk uit waarschijnlijk 1952, licht een tipje van deze sluier op, en indiceert wellicht welk antwoord Volten zelf op deze vraag zou hebben gegeven. Het bestuur sluit af met de verzuchting dat wij het moeten doen met een inzicht van Søren Kierkegaard: 'Je moet het leven voorwaarts leven, maar je kunt het alleen achterwaarts begrijpen. Volten heeft zijn leven voorwaarts geleefd.' De catalogus levert daarmee een bijdrage aan het beter leren begrijpen van zijn persoon en werk. De uitgave is opgezet als standaardwerk over het vroege werk van André Volten, dat de basis vormde voor zijn werken in de openbare ruimte.

Tentoonstelling en catalogus zijn samengesteld door de twee gerenommeerde kunsthistorici Jonneke Jobse en Karin van der Kooy in samenwerking met de initiator van de tentoonstelling, architecte en Volten-deskundige Trude Hooykaas. Omvang van de publicatie: A5 formaat, 64 pp., 45 afbeeldingen.

Resultaten catalogus 'De jonge André Volten'

Oplage: 850 exemplaren, verkoop via Waanders en boekhandels.

Ingekocht door Stichting André Volten: 400 exemplaren

Verkoop t/m december 2022: 71 exemplaren, 70 verstrekt aan subsidiënten, begunstigers, auteurs e.a.

c) Atelier Volten: een vitale plek in Noord

Om Atelier Volten te laten uitgroeien tot een vitale plek in Amsterdam Noord hebben we in 2022 de banden met onze burens, partners en andere culturele en sociale instellingen nader aangehaald, onder meer met De Lokatie, LAVA, Eigen Haard en Hoorne Vastgoed. Ook hebben we ons aangesloten bij de internationale community *Iconic Houses*. We hebben gesprekken gevoerd over de toekomst van stadsdeel Noord, Buiksloterham en meer in het bijzonder over het Aster-gebied (het gebied tussen de Asterdwarweg, de Distelweg, de Chrysantenstraat en de Asterweg) dat de gemeente heeft bestemd met een culturele functie.

d) Poortgebouw Volten: een onderscheidend en uniek monument

Het pand aan de Asterdwarweg heeft een beladen geschiedenis als sociaal woonexperiment (Asterdorp) en als Joodse school en later doorgangskamp tijdens de Tweede Wereldoorlog. In september 2022 is de gevel van het Poortgebouw voorzien van een herdenkingsteken van 'Verdwenen Joodse Scholen'; van december 1941 tot mei 1943 was op de bovenverdieping van het Poortgebouw een Joodse school gevestigd.

Het is aan de inspanningen van André Volten te danken dat het Poortgebouw is behouden en inmiddels de status heeft van een gemeentelijk monument. Een monument dat ook

functioneert als fysieke bewaarplaats van het werk van Volten; op de bovenverdieping staan vele werken in schaalmodel. De benedenruimte fungeert als tentoonstellingsruimte. In 2022 heeft het bestuur activiteiten ondernomen om de kwaliteit van het gebouw te verbeteren. Met de verhuurder Gemeente Amsterdam is contact opgenomen over het verrichten van klein onderhoud (o.a. dak / regenafvoer en ramen).

e) De Astervijfhoek als wenkend perspectief voor Amsterdam Noord

In 2022 is verder gewerkt aan de planvorming en herontwikkeling van de directe omgeving van het Poortgebouw - het Aster-gebied -, met de historische plattegrond van het voormalige Asterdorp als grondslag. Onder leiding van de gemeente Amsterdam worden met alle betrokken partijen (gezamenlijk en bilateraal) gesprekken gevoerd over de nadere invulling van de culturele functie in dit gebied, waarbij de Investeringsnota (HIB) richtinggevend is.

Najaar 2022 hebben SAV en het duo Hooykaas/Patijn een Masterplan gepresenteerd bij het bestuur van Amsterdam Noord. In de kern omvat ons initiatief een samenstel van vijf ambities:

- Geschiedenis laten zien en beleven: contouren van het voormalige heropvoedingskamp Asterdorp, en van het voormalige 4e getto en de betekenis voor Amsterdam Noord: in de fysieke omgeving (stratenpatroon) maar ook in woord, bebouwing, beeld en geluid. Behoud van het materiële erfgoed door de identiteit van Asterdorp levend te maken.
- In Poortgebouw / Atelier Volten de nalatenschap van André Volten koesteren en uitdragen en actueel houden; programmatisch: tijd- en vakgenoten, hedendaags en thematisch met een kleinschalige tentoonstellingsruimte.
- In een nieuw cultuurgebouw nieuwe hedendaagse beeldende kunst presenteren, in combinatie met de culturele ontmoetingsplek voor Amsterdam Noord en haar bezoekers.
- Ruimte bieden aan jonge kunstenaars in de vorm van artists-in-residence.
- Groene, culturele oase: een beeldentuin omsloten en toch toegankelijk: intiem, verborgen en toch open.

In het voorjaar van 2023 worden gesprekken gevoerd over de haalbaarheid van ons initiatief, mede in relatie tot het onderzoek dat de gemeente Amsterdam laat uitvoeren.

f) Collectie

De nalatenschap van André Volten bestaat uit een collectie van circa 800 objecten, onderverdeeld in een kerncollectie (geschikt voor museale presentatie), een huiscollectie (kleine modellen, maquettes en studies die permanent op de bovenverdieping van Atelier Volten staan opgesteld) en een kleine verkoopcollectie van objecten die goed vertegenwoordigd zijn in de kerncollectie. De kerncollectie bevat naast beeldhouwwerken een unieke verzameling olieverfschilderijen uit de beginperiode van het kunstenaarschap van Volten.

g) Catalogue raisonné; biografische schetsen

In 2022 zijn de eerste voorbereidende gesprekken gevoerd om een project te starten dat in de buurt moet komen van een *catalogue raisonné*. Onder meer met het gerenommeerde instituut RKD is een verkennend gesprek over dit voornemen gevoerd. Het instituut beheert het archief van André Volten (zeven strekkende meters).

Voorts is er een start gemaakt met gesprekken met familieleden van André Volten over zijn jeugd jaren in Noord-Holland en ook over zijn leven in het Atelier met zijn vrouw Sophie Volten-Schuster.

Daarnaast blijven we beeld- en geluidsmateriaal verzamelen. In 2022 hebben we meerdere cassettebandjes gekregen:

- Interviews Rudi Fuchs-André Volten (d.d. 29 november 1996 en 13 juli 1995);
 - Een Leven Lang André Volten (d.d. 3 oktober 2002), Samenstelling Rita van Dijk / NPO.
- Inmiddels hebben we deze unieke geluidsbanden laten digitaliseren.

h) Onderhoud, restauratie kunstwerken

Het verbeteren van de conditie en het beheer van de collectie is een voortdurend punt van aandacht. In 2018 is een start gemaakt met de restauratie van de verzameling olieverfschilderijen, maar door de coronapandemie vanaf maart 2020 hebben de werkzaamheden vertraging opgelopen. In 2021 zijn de restauratiewerkzaamheden van de schilderijen voortgezet, mede ten behoeve van de tentoonstelling 'De jonge André Volten' (10 april t/m 30 oktober 2022). De restauratie in 2020 en begin 2021 vond plaats in samenwerking met studenten van de Master Conservation and Restoration of Cultural Heritage van de UvA. De studenten hebben onder leiding van universitair docent Evelyne Sniijders de conditie van de schilderijen van André Volten beoordeeld, de te exposeren doeken schoongemaakt en waar nodig kleine restauraties uitgevoerd. Uit dit onderzoek bleek dat zes olieverfschilderijen in slechte tot matige staat verkeerden. Deze werken zijn

vervolgens onder handen genomen door restaurator Mireille Engel. Vier doeken waren in slechte staat en moesten structureel worden verbeterd, bij de twee andere werken ging het om kleine aanpassingen.

Onderzoek en restauratiewerkzaamheden studenten Master Conservation and Restoration of Cultural Heritage van de UVA.

Eén van de werken van André Volten voor en na restauratie door Mireille Engel (links voor restauratie, rechts na restauratie)
foto's: Stichting André Volten

i) Verwerving en verkoop kunstwerken Volten

Het bestuur van Stichting André Volten heeft de intentie om de kunstwerken die de stichting in eigendom heeft zoveel mogelijk te behouden. Niettemin kunnen er redenen zijn om een kunstwerk te verkopen aan een museum als dat de zichtbaarheid ervan voor een groter publiek ten goede komt. Daarom heeft het bestuur in 2020 het kunstwerk '4 : 1 = 4 x 1' verkocht aan het Kröller-Müller Museum, dat dit werk al lange tijd in bruikleen had. Het museum heeft de aankoopkosten in drie termijnen voldaan, in de jaren 2020, 2021 en 2022.

De stichting heeft geen financiële middelen om zelf kunstwerken van Volten te verwerven. Wel zet het bestuur zich in om werken om-niet in bezit te krijgen. Daarnaast ontvangt de stichting regelmatig schenkingen. Zo schonk de heer Huib van Heel de stichting een kunstwerk van André Volten dat de Hogeschool Zeeland sinds jaar en dag in bruikleen heeft. De stichting is de heer Van Heel buitengewoon erkentelijk voor deze geste. Tegelijkertijd heeft SAV een bruikleenovereenkomst gesloten met de Hogeschool Zeeland, zodat het kunstwerk in deze school kan blijven hangen.

Kunstwerk André Volten in Aula Hogeschool Zeeland, foto: Stichting André Volten

j) Zorg voor kunstwerken Volten in de openbare ruimte

Het bestuur wordt regelmatig geattendeerd op het verdwijnen of verplaatsen van kunstwerken van André Volten uit de openbare ruimte dan wel op de kans dat dit aanstaande is. Zowel private eigenaren als overheden voelen niet altijd de zorgplicht die ze wettelijk hebben.

In 2022 hebben we onderstaande activiteiten ondernomen om de eigenaren op hun zorgplicht te wijzen en/of te adviseren over restauratie en/of verplaatsing.

Beeld	Kwestie
De Knoop, Amsterdam	Verplaatsing vanwege landaanplemping
Zonder titel, 40m x 40m, H. 4, Evides Schoordijk Rotterdam	Mogelijke verplaatsing van werk Volten
Zonder titel, Andijk	Beeld op de dijk behoeft onderhoud
De Naald ('Open Zuil'), Vlissingen	Herplaatsing (ligt nu op een werf opgeslagen)
De Luifel. Jaarbeurs Utrecht	Dreigt te worden verplaatst
Zonder titel, Nieuw Clarenburg Ravellaan Utrecht	Staat naast leegstaand gebouw; wordt misbruikt als luifel voor café
Zonder titel, Uithuizen bij voormalig Arbeidsbureau	Eerste werk, uit 1955, in de publieke ruimte, staat er nu verloren bij; wellicht op andere plaats

André Volten, zonder titel, gedateerd 1976-19, Evides Rotterdam, foto: Marco de Nood

3. Bestuur en organisatie

a) *Good governance*

Stichting André Volten onderschrijft de *Governance Code Cultuur*. Bestuursleden worden niet beloond en we hebben een ANBI status. Dit betekent dat Stichting André Volten officieel erkend is als instelling ten behoeve van het algemeen nut. Wij werken aan het behoud van een integere en open cultuur. Daarbij vermijden we belangenverstremgeling en gaan we op een transparante en zorgvuldige wijze om met eventuele tegenstrijdige belangen. We hebben een scherp oog voor een goede balans in de samenstelling van het bestuur wat betreft leeftijd, ervaring, geslacht en maatschappelijke achtergrond van de individuele leden. De bestuursleden verrichten hun werkzaamheden onbezoldigd. In het kader van de versterking van onze *good governance* hebben we in dit verslagjaar de volgende werkzaamheden verricht:

- We hebben middels een open proces de werving van drie nieuwe bestuursleden in gang gezet. Bij het benaderen en selecteren van kandidaat-bestuursleden zijn bovenstaande uitgangspunten richtinggevend. Dit heeft ertoe geleid dat inmiddels drie nieuwe bestuursleden zijn toegetreden. Hierdoor is de balans man-vrouw en ouder-jonger verbeterd.
- In 2021 hebben we ons vrijwilligersnetwerk ge(re)activeerd ten behoeve van de inzet voor de tentoonstelling Kuijer / Volten (23 september t/m 15 december 2021). In 2022 heeft de stichting het vrijwilligersbestand verder uitgebouwd. Daarbij streven we naar een integere en open cultuur, opdat ook de vrijwilligers zich welkom en thuis voelen. Daartoe worden de vrijwilligers actief betrokken bij onze werkzaamheden en festiviteiten.
- Periodiek brengen we een Nieuwsbrief uit waarin we onze vrienden, vrijwilligers, subsidiegevers en overige *stakeholders* op de hoogte brengen van onze activiteiten.
- Bij het verstrekken van projectopdrachten aan zzp'ers zorgen we ervoor dat er geen belangenverstremgeling en belangenconflicten ontstaan.
- In onze jaarrekening verantwoorden we op een transparante wijze onze inkomsten en uitgaven.

b) *Beleid en bestuur*

Het bestuur heeft veel energie gestoken in een aantal strategische thema's die betekenisvol zijn voor de toekomst van de stichting; ook dat is een uitdrukking van het belang dat wij hechten aan *good governance*. We noemen:

- Artistiek beleid gericht op een meerjarige programmering voor de periode 2022-2025.

- In 2022 hebben we een eerste stap gezet in de uitvoering van dit programma. We hebben een zogenoemde *Open Call* uitgeschreven en daarop een groot aantal reacties gekregen. De winnaar van de *Open Call* is Art van Triest. Begin 2023 is een expositie met zijn werk geopend in Atelier Volten.
- De toekomst van de Astervijfhoek (zie Hoofdstuk 2e) heeft veel aandacht van het bestuur gevraagd.
- De communicatiestrategie is in 2022 uitgewerkt en inmiddels (begin 2023) geresulteerd in een *upgrade* van onze website: www.ateliervolten.nl.
- Onderzoek is gedaan naar mogelijkheden om het depotbeheer meer kostenefficiënt te krijgen. Een goedkoper alternatief heeft zich vooralsnog niet aangediend.
- Periodiek is overlegd met het bestuur van stadsdeel Noord en de projectmanager van het PMB.

c) SAV als organisatie in control

Het bestuur is in 2020 als volledig nieuw bestuur aangetreden en heeft de boekjaren 2021 en 2022 benut om de organisatie verder in control te krijgen. Het versterken van de financiële stabiliteit blijft een continu aandachtspunt. Naast projectgebonden subsidies kent de stichting een stabiele structurele dekking voor de vaste lasten door de jaarlijkse subsidie van het stadsdeel Amsterdam Noord en de huurinkomsten. Voorts genereert de stichting eigen middelen dankzij een zeer beperkte verkoop van het werk van Volten (uitsluitend uit de verkoopcollectie), verkoop van boeken, giften en bescheiden toegangsgelden.

In 2022 hebben we de volgende activiteiten ontplooid gericht op het in control zijn:

- Het bestuur vergadert 1 x per zes weken met behulp van een standaardagenda waarin alle portefeuilles expliciet aan de orde komen.
- Elk kwartaal staat de financiële Q-rapportage op de agenda.
- De benutting van de subsidies wordt zorgvuldig bijgehouden.
- Met de vrijwilligers zijn de banden verstevigd.
- Er is een vriendenclub van Atelier Volten opgericht.
- De bestuursadministratie is geprofessionaliseerd.
- Een communicatiestrategie en diverse online middelen zijn ontwikkeld en/of vernieuwd: website, social media, nieuwsbrief en een nieuw mailingbestand van meer dan 450 adressen.

4. Onze partners

Ook in 2022 is gewerkt aan het onderhouden en uitbouwen van het relatienetwerk. De lijst van partners groeit hierdoor met het jaar.

Iconic Houses

Atelier Volten is in 2022 aangesloten bij het wereldwijde netwerk van Iconic Houses (zie www.iconichouses.org): 'Iconic Houses is the international membership-supported nonprofit network connecting architecturally significant houses and artists' homes and studios from the 20th century that are open to the public as house museum.'

Ruud Kuijer

Ruud Kuijer (1959) richt zich op het verkennen van nieuwe terreinen voor de abstracte beeldhouwkunst. Aanvankelijk gebruikte hij materialen als ijzer, draadeind, tapijt, touw, hout en beton. In de periode 2001-2013 initieert hij het project Waterwerken, dat bestaat uit zeven monumentale betonnen sculpturen aan het Amsterdam-Rijnkanaal bij Utrecht. Kuijers werk is vertegenwoordigd in internationale museale, bedrijfs- en privécollecties.

H-Beheer / Trude Hooykaas

Architecte Trude Hooykaas is adviseur van het bestuur van de stichting. Daarnaast is zij als één van de initiatiefnemers betrokken bij de planvorming in de Astervijfhoek. SAV en H-Beheer hebben in 2022 als team een masterplan bij het deelbestuur ingediend (zie Hoofdstuk 2e).

Galerie Borzo

Samen met Galerie Borzo worden gedurende een periode van drie jaar werken uit de verkoopcollectie van de stichting aan het publiek getoond en verkocht op beurzen zoals de TEFAF. De inkomsten helpen de stichting te blijven bestaan. Daarnaast wordt via deze weg afgetast wat de waarde van het werk is en hoe om te gaan met verkoop (zie onder collectie, beheer en behoud).

Master Conservation and Restoration of Cultural Heritage van de UVA

Stichting André Volten is ten behoeve van de schoonmaak en restauratie van de schilderijen van André Volten (zijn vroege werk) een samenwerking aangegaan met de masteropleiding *Conservation and Restoration of Cultural Heritage* van de Universiteit van Amsterdam. Universitair docent Sanneke Stigter en docent Evelyne Snijders hebben in 2019 de conditie van de schilderijen beoordeeld. Studenten van de afdeling *Contemporary Art Conservation* hebben onder hun leiding de te exposeren doeken schoongemaakt en waar nodig kleine restauraties uitgevoerd. Deze niet bezoldigde

werkzaamheden werden in 2020 en begin 2021 uitgevoerd in Atelier Volten. Deze unieke samenwerking is een win-win situatie: de studenten doen praktijkervaring op en de kosten voor de tentoonstelling blijven laag.

De burens

Met de burens De Locatie, LAVA, Eigen Haard en Hoorne Vastgoed heeft het bestuur regelmatig contact met oog op de planvorming van het Aster-gebied.

Werkgroep Monumentale Kunst Erfgoedvereniging Heemschut

De stichting heeft contacten met de deze werkgroep; deze heeft ons bijgestaan bij ons succesvolle streven om het beeld van Volten in Andijk te laten restaureren.

BPD-Cultuurfonds

Met BPD-Cultuurfonds zijn verkennende gesprekken gevoerd in verband met een tentoonstelling over Auke de Vries (1937). In het voorjaar van 2023 onthult BPD een door De Vries vervaardigd nieuwe sculptuur, en de mogelijkheid om naar aanleiding daarvan in Atelier Volten een tentoonstelling rond het werkproces van Auke de Vries te organiseren wordt onderzocht.

Gemeente en andere stakeholders

Met het bestuur van het stadsdeel Noord en met de programmamanager van PMB hebben we periodiek overleg, onder meer over de toekomst van de Astervijfhoek.

Bijlage 1: Samenstelling bestuur Stichting SAV

- Cees van 't Veen (voorzitter)
- Ellen Wilbrink (penningmeester)
- Cees Paardekooper (secretaris)
- Yara Cavalcanti Araujo
- Quint Meijer
- Saskia Osterholt
- Maartje de Roy van Zuydewijn
- Bene Colebrander (vanaf 1 januari 2023)

Onze stichting is een vrijwilligersorganisatie. Voor de tentoonstellingen die wij organiseren in Atelier Volten zijn wij afhankelijk van vrijwilligers die ons willen helpen bij tentoonstellingen. Tot het moment dat de stichting over een directie beschikt, werkt het bestuur uitvoerend en heeft zij haar taken verdeeld in de portefeuilles Beleid en bestuur, Financiën, Organisatie en bedrijfsvoering, Gebouw, grond en tuin, Astervijfhoek, Collectiebeheer en programmering, Marketing, communicatie en PR, Vrienden en relaties, Vrijwilligers.

Adviseurs

- Trude Hooykaas
- Emma van Proosdij

Medewerkers

- Eric Volten, website (vrijwilliger)
- Lou Vos, marketing en communicatie (projectbasis)

Bijlage 2: Gerealiseerde Begroting 2022

Begroting 2022 (d.d. 25-02-2022)
(euro)

	Bedrag	Aantal	Gerealiseerd 31-12-2022	Begroot 30-9-2021
VASTE LASTEN				
1. Huisvestingskosten				
Huur poortgebouw	720	12	9.101	8.640
Gas, elektriciteit, water			5.462	4.500
Belasting			517	350
Beveiliging Delta Save			2.734	3.500
Schoonmaak en kosten afval			883	1.600
Onderhoud onroerend goed			144	-
<i>subtotaal</i>			18.841	18.590
2. Afschrijvingskosten				
Verlichting tentoonstellingsruimte			-	1.850
<i>subtotaal</i>			-	1.850
3. Collectie				
Neumann & Vettin, opslag	1090	12	13.080	13.080
Neumann & Vettin, vervoer			1.445	-
Opslag CARU Containers	37,50	12	442	450
Onderhoud (reparatie, restauratie)			-	1.500
<i>subtotaal</i>			14.967	15.030
4. Financien				
Kosten administratiekantoor			1.512	1.450
Rente en bankkosten			200	130
Verzekeringskosten			432	-
<i>subtotaal</i>			2.144	1.580
Totaal vaste lasten			35.952	37.050

VARIABLE LASTEN				
5. Programmering en personeel				
Coördinerend Medewerker			-	7.200
Medewerker Marketing Communicatie			2.787	-
Atelier- en bestuurskosten			1.107	600
Vrijwilligers			110	700
<i>subtotaal</i>			4.004	8.500
6. Organisatie tentoonstellingen				
Tentoonstelling <i>Kuijer / Volten</i> (26 sept 2021 - 23 jan 2022)			1.400	1.500
Tentoonstelling <i>De Jonge Volten</i> (15 april - 30 oktober 2022)			21.127	20.250
Catalogus <i>De Jonge Volten</i>			11.692	12.000
Restauratie Schilderijen André Volten			13.707	19.650
Presentatie Tefaf / Borzo Gallery (juni 2022)			-	750
<i>subtotaal</i>			47.926	54.150
7. Communicatie/PR				
Website en social media			192	1.000
Contributies			771	500
<i>subtotaal</i>			963	1.500
8. Overig / Onvoorzien			600	2.500
Totaal variabele lasten			53.493	66.650

TOTAAL LASTEN 89.445 103.700

BATEN			
Verhuur gedeelte poortgebouw	4.248	4.200	
Inkomsten uit bezoekers en winkel	7.042	7.500	
Verkoop werk uit Verkoopcollectie	25.000	25.000	2e tranche verkoop werk aan Kröller Müller Museum
Subsidie Gemeente Amsterdam	15.000	15.000	
Donatie AFK <i>De Jonge André Volten</i>	15.000	15.000	
Donatie PBCF <i>De Jonge André Volten</i>	5.000	5.000	
Donatie Mondriaan Fonds <i>De Jonge André Volten</i>	-	12.500	
Overige Fondsenwerving <i>De Jonge André Volten</i>	14.000	18.000	Stg. Gifted Art, Hartenfonds, BPD Cultuurfonds
Eigen bijdrage Stichting André Volten	4.155	1.500	
<i>Totaal baten</i>	89.445	103.700	
TOTAAL BATEN	89.445	103.700	

Toelichting afwijkende posten gerealiseerde begroting:

- hogere energiekosten: gevolg van de gestegen gasprijzen
- lagere schoonmaakkosten: bestuursleden en vrijwilligers hebben zelf schoonmaakwerkzaamheden uitgevoerd.
- afschrijvingskosten: ten onrechte opgenomen in de begroting d.d. september 2021
- vervoerskosten: naast de kosten voor de tentoonstellingen zijn onverwachte algemene vervoerskosten gemaakt ten behoeve van het vervoer van een bruikleen en het verplaatsen van een deel van het archief van Volten.
- onderhoud: er zijn alleen kosten gemaakt voor het onderhoud van de 3D werken die zijn getoond bij De jonge André Volten; deze kosten zijn ondergebracht bij de tentoonstellingskosten.
- coördinerend medewerker: vanuit kostenbesparing is besloten om de coördinerende taken door het bestuur te laten uitvoeren. Daarnaast is gebruik gemaakt van een tijdelijke kracht voor Marketing en Communicatie.
- restauratie: de restaurator heeft op basis van het beschikbare budget een prioritering aangebracht en het plan van aanpak aangepast.
- fondsenwerving: niet alle aanvragen zijn gehonoreerd; het verschil is opgevangen door een hogere eigen bijdrage van de stichting.